

сільськогосподарської продукції та сировини, включаючи уникнення ризику генетичних, патологічних та інших змін в організмі людини.

Для збільшення конкурентних можливостей агропромислового виробництва необхідно: поліпшувати якість виробленої продукції до міжнародних стандартів; створювати сучасну інфраструктуру продовольчого ринку; розширювати обсяги зберігання та переробки продукції безпосередньо на місцях її вирощування; оновлювати технічні та технологічні засоби виробництва сільськогосподарських підприємств за рахунок залучення інвестицій та запровадження інноваційних технологій; розвивати ринкову й соціальну інфраструктуру в сільській місцевості.

Інформаційні джерела:

1. Порудеєва Т.В. Конкурентоспроможність України у контексті глобалізації та євроінтеграційних процесів /Т.В.Порудеєва// Електронне наукове фахове видання Глобальні та національні проблеми економіки. 2017 Режим доступу : <http://global-national.in.ua/issue-14-2016/22-vipusk-14-gruden-2016-r/2540-porudeeva-t-v-konkurentospromozhnist-ukrajini-u-konteksti-globalizatsiji-ta-evrointegratsijnikh-protsesiv>
2. Статистичний щорічник Миколаївської області за 2017 рік / за ред. З.П. Зацаринського. – Миколаїв, 2017.-501 с.

ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА

Олійник Т. Г., канд. екон. наук, старший викладач

Миколаївський національний аграрний університет

В умовах ринкової економіки одним із визначальних факторів розвитку господарства країни загалом та сільського господарства зокрема, є підприємництво. Тому важливе значення має дослідження як прикладної, так і теоретичної сторони явища. Від глибини і чіткості визначення теоретичних аспектів підприємництва залежить продуктивність загальнодержавних та регіональних програм сприяння його розвитку, подальше поглиблення трансформаційних процесів і ефективність функціонування економіки в цілому.

Теоретичні аспекти підприємництва та його роль досліджували такі зарубіжні вчені як П. Ф. Друкер, Р. Кантільон, П. Самуельсон, В. Сизоненко, Ж. Б. Сей, Ф. А. фон Хайєк, Р. Хизрич, Й. Шумпетер та ін. Серед вітчизняних учених сутність підприємництва трактували у своїх працях П. С. Березівський, Є. І. Борсученко, З. С. Варналій, П. І. Гайдуцький, Ю. Е. Губені, В. К. Збарський, В. І. Дідик, Р. В. Коломієць, Н. Ю. Кубіній, М. Й. Малік, С. В. Мочерний, О. Г. Шпикуляк, О. В. Щелкунова, Н. Н. Єрмоленко.

Хоча підприємництво є одним із важливих елементів розвитку суспільства, серед визначень його сутності вітчизняними і зарубіжними авторами немає найбільш повного. Тлумачення категорії “підприємництво” характеризується різноманітністю підходів вчених. Опрацювання наукових джерел свідчить, що глибшого дослідження

потребують теоретичні аспекти підприємництва в сільському господарстві, зокрема вдосконалення його тлумачення як економічної категорії.

Відповідно до Господарського кодексу України підприємництво – самостійна, ініціативна, систематична, на власний ризик господарська діяльність, що здійснюється суб'єктами господарювання (підприємцями) з метою досягнення економічних, соціальних результатів та одержання прибутку [1]. Згідно законодавства, якщо господарська діяльність юридичних і фізичних осіб не має на меті одержання прибутку – вона не може визначатись як підприємницька. Підприємництво в Україні ведеться у будь-яких організаційних формах, передбачених законом, на вибір підприємця.

Враховуючи законодавче визначення підприємництва, українські дослідники М.Й. Малік та О.Г. Шпикуляк у своїх працях відзначають важливе соціально-економічне значення підприємницької діяльності, яке базується на необхідності всебічного задоволення потреб суспільства [2]. Також, М.Й. Малік визначає підприємництво, як діяльність щодо пошуку і створення нових можливостей, творчої руйнації стереотипів; підприємництво є сукупністю економічних, історичних, соціальних та юридичних відносин, особливим методом господарської діяльності, визначається підприємницьким середовищем, особистістю підприємця, стилем і типом його мислення та поведінки, історичним та психологічними аспектами [3].

Широкий спектр досліджень підприємництва та виділення вченими різномірних його атрибутивних ознак як явища зумовили значну кількість підходів до визначення його сутності. Згрупувавши найпоширеніші трактування підприємництва вважаємо доцільним виокремити такі теоретичні підходи вчених:

- вид господарської діяльності, що пов'язана із ризиком, ґрунтується на відповідальності, ініціативі, інноваційній ідеї, здійснюється систематично та має на меті отримання прибутку;

- сфера реалізації комерційної ідеї на основі енергії, ініціативи, волі людей, їхніх інтересів;

- тип поведінки господарюючого суб'єкта. Ряд вчених вважають, що підприємництво – це не вид діяльності, а характеристика особливої поведінки суб'єкта в процесі пошуку й вивчення нових економічних можливостей;

- новаторство. Цей підхід ототожнює підприємництво із процесом нової комбінації факторів виробництва та обігу, втіленням нововведень в галузі технології та організації виробництва.

- здатність людини ефективно комбінувати ресурси, в результаті чого їхня сукупна вартість зростає з одержанням ефекту [4].

Провівши дослідження поглядів сучасних науковців до визначення сутності підприємництва, ми прийшли до висновку, що в їх поглядах чітко спостерігається два підходи до з'ясування суті даного поняття:

1) перший підхід – формалізований та окреслює підприємництво як ще один вид господарської діяльності, яка відрізняється від власне господарської двома ознаками – самостійності та ініціативності (ризик, притаманний будь-якій економічній системі);

2) другий підхід передбачає розкриття підприємництва не просто як ще одного виду економічної діяльності, а особливих, притаманних окремим особам – підприємцям особистісних характеристик, які і перетворюють їхню господарську діяльність на підприємницьку.

Інформаційні джерела:

1. Господарський кодекс України. Станом на 15 березня 2004 р. – К.: Велес, 2004. – 164 с.

2. Малік М. Й. Розвиток підприємництва в аграрному секторі економіки / М.Й. Малік, О.Г. Шпикуляк // Економіка АПК, 2006. – № 4. – С.3–10.

3. Основи аграрного підприємництва: наукове видання / П.Т. Саблук, М.Й. Малік, В.В. Зіновчук и др; За ред. М.Й. Маліка. - К. : [б. и.], 2000. - 582 с.

4. Твердохліб В.В. Теоретичні аспекти підприємництва та його роль у розвитку суспільства / В. В. Твердохліб // Економіка: проблеми теорії та практики. – Т. VIII. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2009. – С. 2043-2050.

5. Губені Ю. Е. Основи підприємництва та агробізнесу: Навчальний посібник. / Ю.Е. Губені. – Львів: Українські технології, 2002. – 256 с.

СУЧАСНІ ЕНЕРГОЗБЕРІГАЮЧІ ТЕХНОЛОГІЇ

Пушкаревський А. В., Хижняк Д. В., здобувачі вищої освіти

Миколаївський національний аграрний університет

Енергозберігаючі технології здатні звести до мінімуму непотрібні втрати енергії, що сьогодні є одним з пріоритетних напрямків на державному рівні, а й на рівні. Це пов'язано з дефіцитом основних енергоресурсів, зростаючої вартістю їх видобутку, а також з глобальними екологічними проблемами. Впровадження енергозберігаючих технологій в господарську діяльність як підприємств, так і приватних осіб на побутовому рівні, є одним з важливих кроків у вирішенні багатьох екологічних проблем - зміни клімату, забруднення атмосфери, виснаження копалин ресурсів та інші.

Економія енергії - це ефективне використання енергоресурсів за рахунок застосування інноваційних рішень, які осуществіми технічно, обгрунтовані економічно, прийнятні з екологічної та соціальної точок зору, і не змінюють звичного способу життя.

Умовно, сучасні енергозберігаючі технології можна поділити на кілька видів, залежно від сфер вживання:

- Енергозберігаючі технології на виробництві;
- Енергозберігаючі технології на транспорті;